

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Proteus ofte Minne-beelden verandert in Sinne-beelden

Cats, Jacob

Rotterdam, 1627

Bonis bona, mails mala

urn:nbn:de:bsz:31-101049

AB ipso conditore nihil malum aut turpe, ait Hermes: turpia enim sunt affectiones inherentes generationi, sicut arugo ari, sordes corpori; atqui nec aruginem fecit faber, nec sordes auctor produxit, nec malitiam Deus. Scripturam sacram, ad stabiliendas omnium ferè atatum hareses, detorquere omnes videmus; atqui id non scriptura vitio, sed naturali hominum sive ambitione, sive pravitate fieri, ratio docet. Vultures ad malè olentia corpora, præteritis amœnis ac odoriferis, feruntur; muscæ sana corpora prætervolant, ad ulcera properant. Ita isti, claris ac perspicuis scriptura locis ommissis, obscuris ac dubijs adherescunt, aut non rarò perversa interpretatione dubios facere conantur. Imo verò quemadmodum eadem purpura homines delectat, ac ad gaudium provocat, tauros offendit, ac irritat ad pugnam: sic ex eodem loco, hic doctrina salutaris, ille schismatis ac sectæ occasionem sæpe arripuit. Vnde hoc? verbo dicam: Deus bonus, scriptura sancta, homo perversus.

VAn den schepper en komt niet quaeds, seydt Hermes, want het ghene dat inden mensche quaedt is, zijn des selfs aengeboren gheneghentheden, hem aenhanghende gelijk den roest het yser, ende de vuylicheydt het lichaem doet, nochtans en is de smit geen oorsaecke van den roest, noch den ghenen die het lichaem geteelt heeft van de vuylicheydt, noch Godt van den quade. Dat de heylighe scrifte tot versterkinghe van alle ketterijen werdt te berde ghebracht, ofte door verdorventheydt, ofte door eergiericheydt der menschen, leert de ervarentheydt. De giervoghels, al wat wel rieckt voorby vlieghende, vallen op de stinckende en bedorven lichamen. De vlieghen ghesonde leden verlatende, gaen suyghen aen sweeren ende etter-buylen. Veel menschen effene en nutte schriftuer-plaetsen van de handt slaende, nemen geneuchte vremde besluyten te smeden, uyt eenighe twijfelachtighe ofte duytere redenen. Ia gelijk een ende het selve purperen kleedt de mensche vervrolickt, de stieren vergramt en doet rāsen, op ghelijcke wijze sal den eenen somwylen Godsalighe leerstukken, een anderen schadelijcke ketterijen, uyt een en de selve plaetse trecken. Wat is hier de reden van? int korte; Godt is goedt, de scrifte is heyligh, maer den mensche is verkeert.

*Als quaes, uyt goedt, ons wederwaert,
Dat komt uyt ons verdorven aert.*

PROV. 8.

Ipsi sunt omnes sermones mei, non est in iis pravum quid, neque perversum: recti sunt intelligentibus & equi inveniuntibus scientiam.

I. CORINTH. I. 18.

ACeux qui perissent la parole de la croix leur est folie, ains a nous qui obtenons salut, elle est vertu de Dieu.